

NR.10
ISSN 0134-2266
1985

TÄHKEKE

ÕPETAJA ON MUL HEA,
TEMAST RÄÄKIMA NÜÜD PEAN.
ANNAB NÕU JA NÄITAB VEAD,
TIHTI SILITAB KA PEAD.

ÜLESANDEID KEERULISI
MINULT TUNNIS IKKA KÜSIB.
NUPUTAMA OLEN KANGE,
SEST TÄ ON JU PÄRIS RANGE.

Minu õpetaja

LUGEDA MUL ANNAB TA
RAAMATU, MIS HUVITAV.
SUUSAPÄEVAL MEIEGA
ÜHEL RAJAL KIHUTAB.

PÄRAST TUNDE RAHVATANTSU
KUTSUB MIND JA KUTSUB ANTSU.
JOOKSUPOLKA SELGEKS SAAME,
KOOLIPEOLE SAMMUD SEAME.

RAINER TOPS, Tamsalu Keskkooli IVa klassi õpilane

Esimesele õpetajale

Minu koolitee algas väikesest maakoolist. Veel praegugi mäletan vana koolimaja sopilisi koridore, väikeseruudulisi aknaid ja peitusemänge kooliõue puude-pöösaste varjus. Aga kõige selgemini on mul meeles üks oktoobrikuu päev.

Hommikul oli taevas tume ja tuul keerutas lehti. Vihma tibutas vastu nägu. Rühkisime koos pinginaabriga kooli poole. Tee ei tahtnud ega tahtnud otsa lõppeda. Saime märjaks, külmetasime ja tundsimme natuke hirmu. Koolimajas ei raatsinud me kohe palituidki ära võtta. Arvasime, et siis hakkab veel külmem.

Õpetaja tuli meile appi. Tema kiired sõrmed aitasid nõõbid lahti. Saime ruttu-ruttu klassiminekuks valmis. Ja seal ootas meid... suur soe mustika-

pirukas. Õpetaja oli piruka küpsetanud. Kogunesime õpetaja laua ümber. Igaüks sai tubli tüki pirukat ja kruusitäie magusat teed. Sõime ja jõime. Pugesime õpetajale järjest lähemale. Meil hakkas soe. Tuule kohin akna taga ei hirmutanud enam kedagi. Õpetaja oli ju meiega. Ma ei mäleta, mida me siis rääkisime. Küll on aga meeles see soe ja julge tunne, mis meil õpetaja ümber seistes tekkis. Olime esimese klassi õpilased ning see oli meie esimene õpetaja. Hoolitsev, tark ja hell. Oma esimesele õpetajale ja väga paljudele teistele õpetajatele mõtleme me kõik ühel oktoobrikuu päeval.

AGNES JÜRGENS

EVI PROOSA

Suur liivakast

Uute majade vahele tehti laste liivakast. Nii suur, et väike Juku pidi kõvasti hüüdma, kui tahtis, et hääl liivakasti teise serva kostaks. Nii suures liivakastis on üksi igav mängida.

Siis tuli naabermaja Voova suure puust veoautoga. Tema õekesel Veeral olid kaasas kühvel ja ämbrike. Kolmandast majast tuli Rita plekist koogivormidega. Pruunide silmadega Alil oli labidas kaasas.

Ali laadis auto liiva täis. Voova sõidutas koorma sinna, kus Rita ja Veera plekkvormidega kooke tegid. Väike Juku pätsis peoga koogid laiali, mis tähendas, et ta need mängult ära sõi. Küll tal oli hea isu!

Igav polnud kellelgi.

Illustreerinud HELDUR LARETEI

PIRET KRUUSPERE

Väikeste poiste emad

Väikeste poiste emadel on vähe aega. Väikeste poiste emadel on veel vähem aega kui väikeste tüdrukute emadel. Sest väikeste poiste püksipõlved kuluvad viledaks rutem kui väikeste tüdrukute põlletaskud. Ja need tuleb terveks nõeluda. Väikeste poiste kõhud lähevad rutem ja hoopis enam tühjaks kui väikestel tüdrukutel. Ja emad tõstavad pudrupajad tulele. Väikeste poiste näpud ja varbad jäävad alailma kuhugi alla ja vahele, põlved ja küünarnukid on aina marraskil. Ja emad otsivad kapiriitulit joodipudeli ja sidemerulli.

Küll on hea, et väikeste poiste emadel on vahel siiski aega tugi-tooli puhkama istuda. Õhtuhämarus piilub juba akna taga. Ja väikestel poistel on nii hea seista lihtsalt ema ligidal. Vaikselt. Põsk vastu põllevolte.

LEELO TUNGAL

Rong

ISE ÄHIN, ISE PUHIN,
ISE OMA RONGI JUHIN,
ISE ALGAN REISI JA
ISE OLEN REISIJA.

ISE PUHUN RONGIVILET,
ISE KÜSIN: «KUS ON PILET?»
VASTAN: «NÜÜD ON LUGU HULL —
PILETIT EI OLE MUL!»

ÜTLEN ISENESELE:
«HÄBI SULLE, JÄNESELE!»
JA MUL TÖESTI HÄBI ONGI...
MÄNGIN PAREM KAUBARONGI!

Illustreerinud EVI VALDOV

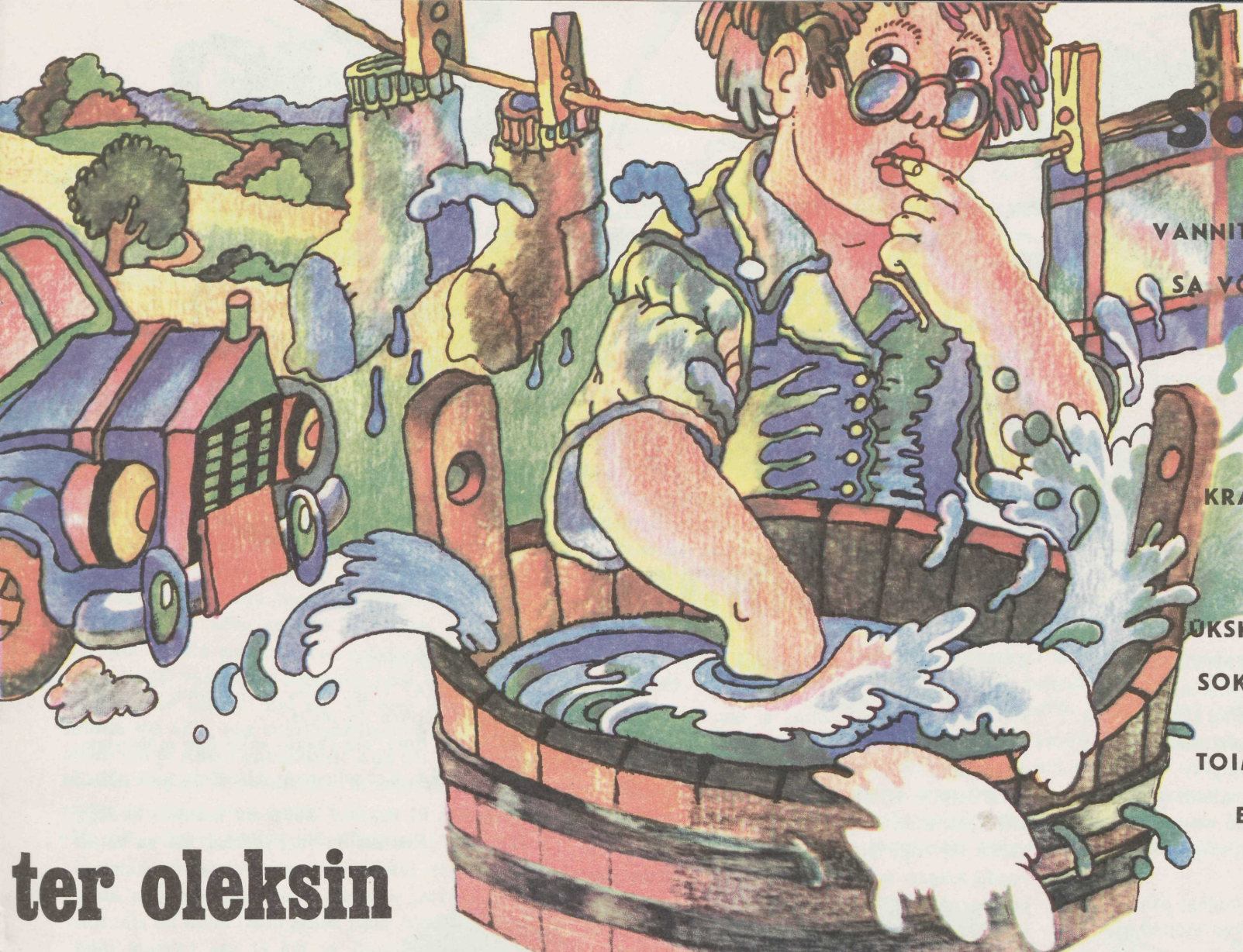
HENNO KÄO

Kui ma kilomee

KUI MA KILOMEETER OLEKSIN, KAALUKSIN TÄPSELT ÜKS KILO JA OLEKSIN UMBES MEETRIPIKKUNE. MINU KODU OLEKS SUURE MAANTEE ÄÄRES. ISTUKSIN SIIS ENAMASTI KODUS JA VAATAKSIN MÕÖDASÖITVAID AUTOSID. VAA-TAKSIN JA VAATAKSIN. AUTOSID OLEKS IGAT SORTI. SUURI JA VÄIKSEID JA KESKMISI. PUHTAID JA PORISEID. SILEDAID JA MÖLKIS. VARSTI TULEKS MUL KANGE ISU AUTOGA SÖITMA MINNA, KUI MA KILOMEETER OLEKSIN.

SÕBRALE KÜLLA. IGAL KILOMEETRIL HAKKAB JU LÖPUKS IGAV, KUI TA PEAB MUUDKUI ÜKSI OLEMA. SEISAKSIN TEE ÄÄRES JA VEHIKSIN KÄTEGA. AGA KÕIK AUTOD KIHU-TAKSID MÕÖDA. MÕNI PEATUKS KA, AGA AUTOJUHID ÜTLEKSID, ET NEIL ON JUBA SADA KILOMEETRIT PEAL. JA ET ÜLE SAJA NAD PEALE VÕTTA EI TOHI. ET SIIS SAAKSID NAD MIILITSAONUDE KÄEST RIIELDA. ÖNNEKS OLEKS ÜHEL VANAAEGSEL AUTOL AINULT VIISKÜMMEND NELI

VALEERIA VILLANDI

sokipesu

MIS SA, VENNAS,
VANNITOAS NÜÜD KOLISTAD!
PESED ENNAST
SA VOI LIHTSALT SOLISTAD!

KAUSI JUURES
SEEBITÜKKI UHUD SA,
TAHAD SUURE
SEEBIMULLI PUHUDA.

SEEPI NOKID,
KRAANIKAUSSI KOPUTAD.
MUSTAD SOKID
PAREM ÄRA LOPUTA.

KUI NEID UHTMA
ÜKSKORD JUBA ALGAD SA,
KENAD PUHTAD
SOKID IKKA JALGA SAAD.

VESI SOE JA
TOIME SUUDAD TULLA SA.
PÄRAST POEGA
EMA KIIDAB KÜLLAGA.

ter oleksin

KILOMEETRIT PEAL. SINNA MAHUKSIN KA MINA ÄRA, KUI MA KILOMEETER OLEKSIN. RUUMI JAÄKS ÜLEGI. SÕIDAKSIME SIIS VIIEKÜMNE VIIEKESI EDASI. OLEKS PÄRIS LÖBUS. VARSTI LÄHEKSIN MAHA. SÕBER OLEKS MINU TULEKU ÜLE VÄGA RÕÖMUS. MINU SÕBRA NIMI OLEKS KÜMME KILOMEETRIT. TA KAALUKS TÄPSELT KÜMME KILO JA OLEKS UMBES KÜMNE MEETRI PIKKUNE. NÜÜD VAATAKSIME MÖÖDASÖITVAID AUTOSID JUBA KAHE-

KESI. JA SAAKSIME HÄSTI LÄBI. JÄTAKSIN SÕBRAGA LÕPUKS HÜVASTI. LEPIKSIME KOKKU, ET HAKKAME TEINETEISELE KIRJUTAMA. JA PÜHADEKS KAARTE SAATMA. SIIS KIRJUTAKSIN SÕBRALE PIKKI KIRJU. KIRJADES OLEKS JUTU SUURTEST JA VÄIKESTEST JA KESKMISTEST JA PUHASTEST JA PORISTEST AUTODEST. SILEDATEST JA MÖLKIS AUTODEST KA. KIRJAD PANEKSIN POSTI. SEST MUL OLEKS KINDLASTI KA OMA POST, KUI MA KILOMEETER OLEKSIN!

HELJO MÄND Kõva põrand

KARUEMA peseb nõusid. MÕMMI kuivatab.

MÕMMI: *Em, mina tahan magama minna.*

KARUEMA: *Oi heldeke, päike alles kõrgel ja sina tahad magada! Kuule, ega sa hakka mul haigeks jääma?*

MÕMMI: *Ei hakka. Ma tahan ainult proovida, kas Rebase-Reinul on õigus.*

KARUEMA: *Mis see raabeldis siis sulle jälle pähe pani?*

MÕMMI: *Ega Rein ei pannud midagi pähe. Kui mina magan põrandal, siis tulevad mõtted mulle ise pähe.*

KARUEMA: *Sa mu meiel! Mis sa nüüd patrad! Endal hea pehme voodi olemas, mis sa sinna põrandale otsid! Lase parem käppadel käia, siis saame tööga rutem valmis.*

MÕMMI: *(porinal) Neid nõusid on terve pinu kuivatada, öö tuleb peale enne, kui ma valmis saan.*

KARUEMA: *Lase aga käppadel käia, pärast töö kiidab tegijat.*

MÕMMI: *(porinal): Mina ei tea, miks mina ei või kõval põrandal magada, kui põrand kiidab magajat.*

KARUEMA: *Kuula nüüd hullu juttu!*

MÕMMI: *Rein magab igal öösel põrandal. Sellepärast tal ongi iga päev uued mõtted peas. Kes voodis magab, selle mõtted vajuvad madratsi sisse ja kaovad ära.*

KARUEMA: *Ära seda Reinu ühti nii palju usu. Tema räägib, mida sülg suhu toob.*

MÕMMI: *Sa ise ütled, et oma silm on kuningas. Mis see mulle teeb, kui ma olen üks öö põrandal.*

KARUEMA: *Ja mina tõusen hommikul üles ja komistan sinu otsa. Ajan kõik su mõtted laiali. Mis kasu sul sellest kõvast põrandast siis on! Näh, saimegi valmis. Võta nüüd hari ja pühi põrand üle.*

MÕMMI mossitab.

KARUEMA: *Võta, võta, hari pihku. Näh, kui palju toidupuru on maas.*

MÕMMI: *Em, ma räägin sulle ühe mõistujutu.*

KARUEMA: *Kas selle pani jälle Rein sulle pähe?*

MÕMMI: *Ei pannud. Selle ma mõtlesin praegu välja. Ise. Kas sul on veel meeles, kui sa käisid hambaarsti juures ja arvasid, et sul on hambad juba korras? Aga siis leidis arst veel ühe augu ja sina ütlesid, aih!? Mina ütlen nüüd ka aih, sest ma arvasin samuti, et ma ei pea rohkem tööd tegema.*

KARUEMA *(naerab):* *Oi, Mõmmi, mu kallis küüskäpake! Ei sinul ole vaja põrandale magama minna, mõtted otsivad sind juba enne pikaliviskamist üles. Jäta see kõva põrand Reinule! Näh, võta nüüd hari pihku, võib-olla saad veel mõne jooksiku mõtte kätte.*

Suurkraamimine käis täie hooga. Majaesine tara oli vaipu ja põrandariideid otsast otsani täis, nõõridel lehvisid tekid, rohule oli laotatud diivanikate ja sellel losutas padjakuhil. Ema saalis toa ja õue vahet. Isa jälle müttas oma töötoas. Siin oli kõik täna pilla-palla. Aga õhtuhakuks pidid riistad uuesti ritta ja riulitele saama. Juba varsti löid poisid padjakuhilas kukerpalli, Palli muidugi kah. Samas sattus ema neile peale ja tegi kõigile kolmele söidu sisse. Vaevalt sai Guido töötoas käsikäial tuurid üles, kui isa nad siit välja kupatas. Seejärel tuli Tarmole tema auto meelde. Paraku oli ema nurgatoa põranda just puhtaks pesnud, see oli alles märg ja sellele ei tohtinud jälgi teha. Seda enam tahtis nüüd ka Guido oma autot kätte saada, aga sai hoopis ema käest laksu ja mõlemad pagesid toast valju nutukisaga.

Vahepeal oli isa sauna kütte pannud ja tassis parajasti saunakatlasse vett. Poisid asusid talle sappa. Ühe veereisi kannatas isa saatjaskonna välja, aga teisel jäi keset õue äkki seisma, vaatas oma isalikust kõrgusest alla ja päris: «Kas te pole varem näinud kuidas vett tassitakse? Ärge tilkuge mul kogu aeg sabas!» Ja kogu lugu. Poisid vahtisid talle pika ninaga järele. Kuni Guidol tekkis mõte vaibast telk teha. Algul piisas neile sellest, et tara ja vaiba vahele pugeda, ent pikapeale läks nii kitsas telk igavaks. Poisid pusisid telki avaramaks sikutada, kuni vaip tara pealt maha libises. Nad asusid järgmise kallale. Ent siis oli ema jälle jaol.

Nõnda siis käis, see suurkraamimise päev. Ei mingit lusti, ei rahu kellelgi, ainult tüli ja paksu pahandust! Aga siis korraga muutus kõigil rahulikumaks. Muutus koguni nii rahulikuks, et ema ühtäkki köögiuksele tuli, otsivalt ringi vaatas ja alla töötoa poole hüüdis:

«Isa, ae, ega sa poisse ole silmanud!»

«Pole neid tükk aega näha olnud!» ilmus isa nägu omakorda töötoa uksele.

«Aga kus nad siis on!»

Võta sa siin kinni: kogu aeg häda, et poisid jalus, aga kui jalust ära, häda veel suurem!

Häda oli tõesti juba päris suur. Isa oli koguni binokliga pööningukorruse akendel ära käinud.

«Taevane arm, kus nad siis ometi on?!» Ema oli juba nutul.

«Kus nad on!»

«Tuleb metsa otsima minna,» ohkas isa. «Enne metsa, kui metsast kätte ei saa, siis külasse!»

«Oh taevas, taevas, taevas...!» ahastas ema.

«Jah, ega muud üle jää,» kinnitas isa, kui oli asja veel kord üle mõelnud.

«Panen saunaahju puid juurde ja lähme!» Metsa jäi siiski minemata. Saunaahju puid lisanud, heitis isa korra pilgu ka riietusruumi. Otsekohe hakkasid talle pingil silma kahed püüdlikult kokku pandud riided. Ta avas leiliruumi ukse.

Siin nad kõik kolmekesi olidki, kaks porgandpaljast poissi ja sitikmusta karvaga Palli. Istusid kolmekesi alles külmal saunalaval reas ja vahtisid ootavalt silmil kerisepeldile. Et millal leil hakkab tulema.

«Võtaks ja leilitakski teil kered üle!» lausus isa hingepõhjust. Aga siis ohkas ja tundis, kuidas endal leil ihust välja valguma hakkas. Varsti olid poisid jälle riides ning õues, emal silmad kuivad ning kõik see suurkraamimise päev kestis edasi. Ainult et kaduma enam keegi ei läinud ja õhtul võeti päeva lõpetuseks tõepoolest vägevad leilid.

JAANUS
TAMM

Just hommikul

PUKSIS KÕIKI SARVESAI.
— NIIMOODI EI SAA, EI SAA,
TEEKANN NOOMIS, AGA SAI
AINULT NAERIS — HA-HA-HAA! —
PRAO SAI TEMALT KÜLGE TASS,
HIRMUST SOOTUKS SULAS VÕI,
ÕNNEKS KÕÖKI SAABUS SASS
JA PUKSIPÄSSI ÄRA SÕI.

Illustreerinud PRIIT PÄRN

Pärastlõuna paiku

TREPPE PIDI TULEN SULLE KÜLLA,
ANNAN ÕIGE ARALT UKSEKELLA.
KUI MU KELLAANDMIST SA EI KUULE,
LÄHEN KÜLLA HOOPIS PIHLAPUULE.
TALLE POLE KELLA ANDA VAJA,
TEMA AIMAB KAUGELT, MIDA VAJAN —
MARJAMÜTSIDEGA OKSA MULLE PAKUB.
SELLE ISTUTAN SU UKSEPRAKKU!

Õhtul hämaras

PÕÖSA ALL SAMBLAS JUBA
PÕONUTAB PÄKAPIKK.
PEAB SIIS NÜÜDSAMA JUBA
SAABUMA VIDEVIK!
PEAB JUST KA AJAST AEGA,
KUI KÄSIL MÕNUSAIM MÄNG,
LONKAMA UKSE POOLT AEDA
HAARAVA TEKIGA SÄNG.

Uperpalli nali

ÜSNA HÖLPSASTI SAAB NALJA NÄITEKS,
KUI VÕTTA ÜKS UPERPALL
JA VISATA MAHA SEE NÄITEKS
SAMBLASE METSA ALL.
ÄKKI SAMMAL LÕÖB KEEMA KUI TORMIS,
MARJAD VUPSAVAD EHMUNULT VÄLJA,
ET VARJULE PAGEDA KORVI.
NÜÜD KANNA VAID METSAST NAD VÄLJA!

Hernelaul

SIRGUB JÕUDSALT VÄÄNLEV HERNES ÜLES TOKKI MÕÖDA.
MÄLETAN, ET MUINASJUTUS HERNEVÄÄTI MÕÖDA
PILVE PEALE RONIS MEES JA MIS SIIS KÕIK SEAL SAI!
MEIE HERNES ON VIST LAISK! TA KEPI ÜMBER VAID
RÕÖMSALT KEERDU KERIB END. KUI SAABUB SUVE LÖPP,
ARVA — KAUNA MUUGIB LAHTI — KELLE RÕÖMUS NÄPP!

Sõpradega

**OI KOERAPOEG, OI KASSIPOEG,
ON NEID KÜLL IGAS LINNAS!
OI KOERAPOEG, OI KASSIPOEG...
OI KOERA-KOERA-KASSIPOEG!**

5-aastane LIINA KARO
Tartust

Sammi

**SAMMIL ON PAKS MUST KASUKAS. TEMA
PIKAD KARVAD ON LOKKIS. SILMAD ON
TARGAD JA NÄGU SÕBRALIK. TA ISEGI
NAERAB MÕNIKORD. SAMMI ON HEA KO-
DUVALVUR. VÕÖRALE ON KOER KURI.
MIND TUNNEB TA JUBA KAUGELT JA KLÄH-
VIB RÕÖMSALT TERVITUSEKS. ANNAN TALLE
VAHEL KOMMI, SEST TA ON MAIAS. SAMMI
OSKAB MINUGA KOOS ISEGI KAHEL JALAL
TANTSIDA. MIND ÕUE OODATES KOPUTAB
TA KÄPAGA AKNALE.
SAMMI ON MULLE HEA SÕBER!**

RENE KELDO,
Rannu 8-kl. Kooli
II klassi õpilane

«Miisu hiirejaht» — joonistanud IVO REIMANN Pärnu 9.
8-klassilisest Koolist

«Merisead» — joonistanud TANEL TIITS
Tallinna 7. Keskkoolist

Miisu

**MEIE MIISU, KAVAL KIISU,
SOHYA PEAL ON SIRGU.
AINULT SILMANURGAST PIILUB,
PÄEVALGI EI VIRGU.**

ANNIKA REINUMÄGI,
Valga 1. Keskkooli
II klassi õpilane

Hobune

**HOBUNE KARJAMAAL SÕÖB,
PEREMEES TEDA EI LÕÖ.
HOBUNE TALLE ON HEA,
PEREMEES LUGU TAST PEAB.**

NELE LOND,
Tallinna 7. Keskkooli
IV klassi õpilane

Küülikud

**MU HOOLE ALL ON KÜÜLIKUD,
VÄIKSED, ARMSAD RÜBLIKUD.
KÜÜLIKUIL ON PIKAD KÕRVAD,
NINA MUST JA VALGED KARVAD.**

**KÜÜLIKUTE ROOG ON KAPSAS.
MÕNI PORGANDITKI NAPSAB.
RÕÖMSALT KRÕMPSUTAVAD PUURIS.
MINA VÕRE TAGANT UURIN.**

KARIN PÜSS,
Valga 1. Keskkooli
III klassi õpilane

«Orav» — joonistanud KÜLLI OSAL Pärnu 9. 8-klassilisest Koolist

Meie käbikuningas

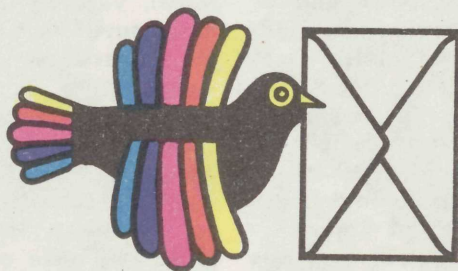
KIKKIS KÕRV JA KOHEV SABA,
VILKSAB MÖÖDA METSARADA.
HÜPPAB OKSALT OKSALE,
KORJAB PÄHKLEID PERELE.
KÄPA VAHEL KÄBIJUPP,
HÜPPAB PESSA VUPS JA VUPS.

KAIRI HARTOKAINEN,
Mõisaküla Keskkooli
III klassi õpilane

Lambatall

ÜKSKORD VANAEMA JUURES SÜNDIS SUUREL LAMBAL VÄIKE TALL. VANA LAMMAS PÖLGAS TALLEKESE ÄRA JA VANAEMAL TULI TALL TUPPA VÕTTA. TALL KASVASKI INIMESTE SELTSIS! TA HARJUS NIIVÖRD INIMESTEGA, ET JOOKSIS AINULT VANAEMA JÄRGI. KUI MEID KEDAGI ÕUES EI OLNUD, MÄÄGIS TALL HALEDALT JA OTSIS INIMESI TAGA. TEISTEST LAMMASTEST EI PIDANUD TA SUURT MIDAGI. TALL OLI VÄGA ARMAS JA TORE OLI TEMAGA RINGI JOOSTA. TA OSKAS ISEGI PEITUST MÄNGIDA.

MARLENE SAIKO,
Haapsalu 1. Keskkooli
III klassi õpilane

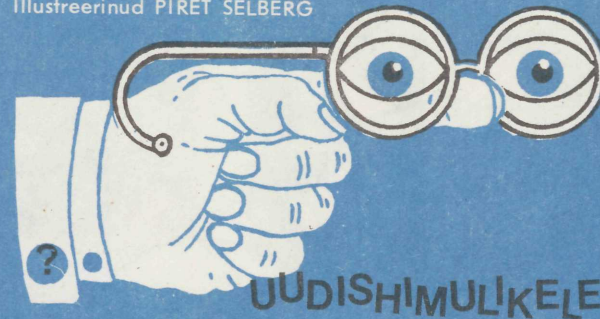
Kanaarilind Kara

SELLEL AASTAL KINKIS ÕDE MULLE KANAARILINNU. TEMA NIMI ON KARA. PANIME TA PUURI ELAMA. IGA PÄEV LASEN MA TA LENDAMA. MINU LIND ON KOLLANE JA LAULAB ILUSASTI. ÕHTUTI MINA ÕPIN JA KARA LAULAB.

KANAARILIND SÖÖB IGASUGUSEID SEEMNEID. TEMA LEMMIKTOIDUKS ON VÄRSKE KURK JA ÕUN. LOODUSES ELAVAD KANAARILINNUD KANAARI JA MADEIRA SAARTEL.

JANAR OLDE,
Paide 3. Keskkooli
III klassi õpilane

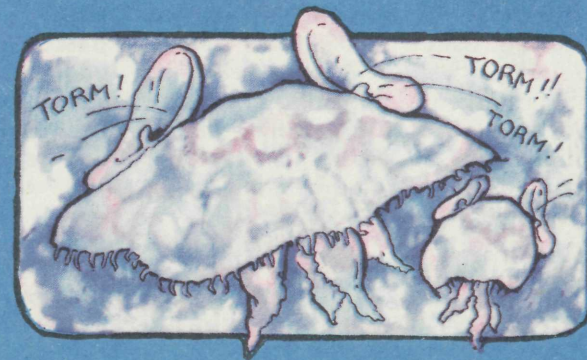
Illustreerinud PIRET SELBERG

KUIDAS MEDUUSID TORMI ENNUSTAVAD!

Helesinised ja lillakad meduused elavad peaaegu kõikides meredes ja ookeanides. Meduused kuuluvad loomariigi lihtsamate elanike hulka. Toidu omastamiseks ja ülejääkide väljaheitmiseks on neil üksainus ava. Ometigi oskavad need abituna funduvad sültjad olendid ennustada tormi meredel ja ookeanidel. Kümme-viisteist tundi enne tormi ujuvad meduused rannavetesse varju.

Tormi tulekut tunneb meduus oma erilise kõrva abil. Kõrv kujutab endast vedelikuga täidetud kerakest. Kera sees on tillukesed kivid. Tükk aega enne tormi kostavad lainete kohal inimkõrvale tabamatud helid. Kui selline heli meduusi kõrva jõuab, hakkavad kivikesed liikuma ja vajutavad meduusi närvidele. Meduus ujub ähvardavatest häältest kaugemale, rannavetesse. Meduusi kõrva eeskujul valmistati meremeestele mõõteriist tormi ennustamiseks.

PASKNÄÄR

Kevade tulekul, just siis, kui on oodata kevadekuulutajat kuldnooka, võib metsaserval või kuusehekis vahel vaterdamas kuulda üht kummalist lindu. See vaterdus käib nii väga kuldnoka moodi, kuid päriselt kuldnoka laulu ette ei lähe ka. On, nagu kiunuks hiireviu ja kisaksid kajakad. Lähed asja uurima, lendab puuvõrast valju krääksumisega minema pasknäär. Sügisel, kui tammedel küpsevad tõrud, on ta jällegi platsis. Siis ei tulda enam lauluga, vaid kambaga ja suure lärmi saatel, kugistatakse tammedelt tõrusid või näpatakse põllult korjamata jäänud kartulipunn. Tõrud kannab pasknäär küll enamasti metsa talvetagavaraks, pehmem kraam sünnib nahka panna

kohapeal.

Pasknääri, seda sini-musta tiivakirjaga lindu, tunneb maarahvas hästi, sest tema käib tihti majade ümber krääksumas ja karglemas. Oma vaikuse lauluvadaga on pasknäär segadusse ajanud häidki linnutundjaid. Iial ei või ette teada, millest pasknäär laulab. Ta seab oma lauluvada kokku kõikvõimalikest helidest, alates aiavärava kääksumisest külas kuni hundikutsikate niutsumiseni soosaarel. Pasknääri laulu järgi võib üsna täpselt öelda, kus laulja on oma nooruse veetnud ja õpetuse saanud. Pasknääri krääksumisest arvati enamalt, et see meenutab pandsuse häält, mispärast linnule ka vastava nimi anti. Aias või ukse ees

vargil käimise pärast oli ta aga kartuli-Ants, kartuli-Margus, kartulirääk, ookaan, ubarääk või pähkliõhk, kuidas kusagil.

Linnas pasknääri ei näe, ehkki mõned ta sugulased, näiteks kirikuhakk ja künnivares ning vahel ka hallvares, päris linnakodanikeks tikuvad. Maainimene näeb pasknääri talvel, varakevadel ja sügisel, aga mitte suvel. Suveks kaob pasknäär metsadesse ja elab seal vaikselt-vaikselt.

Aprillis tuleb mõelda kodu rajamisele, mai- ja juunikuu saavad täidetud perekonnamuredega. Sööjaid suid võib pesakonnas olla teinekord seitse-kaheksa, isegi kümne munaga pasknääri pesa on leitud. Nüüd ei

piisa üksnes taimetoidust, vaid läheb kõik, mis silma hakkab ja tugevale nokale jõukohane: linnunad ja -pojad, putukad ja teod, sisalikud ja hiired.

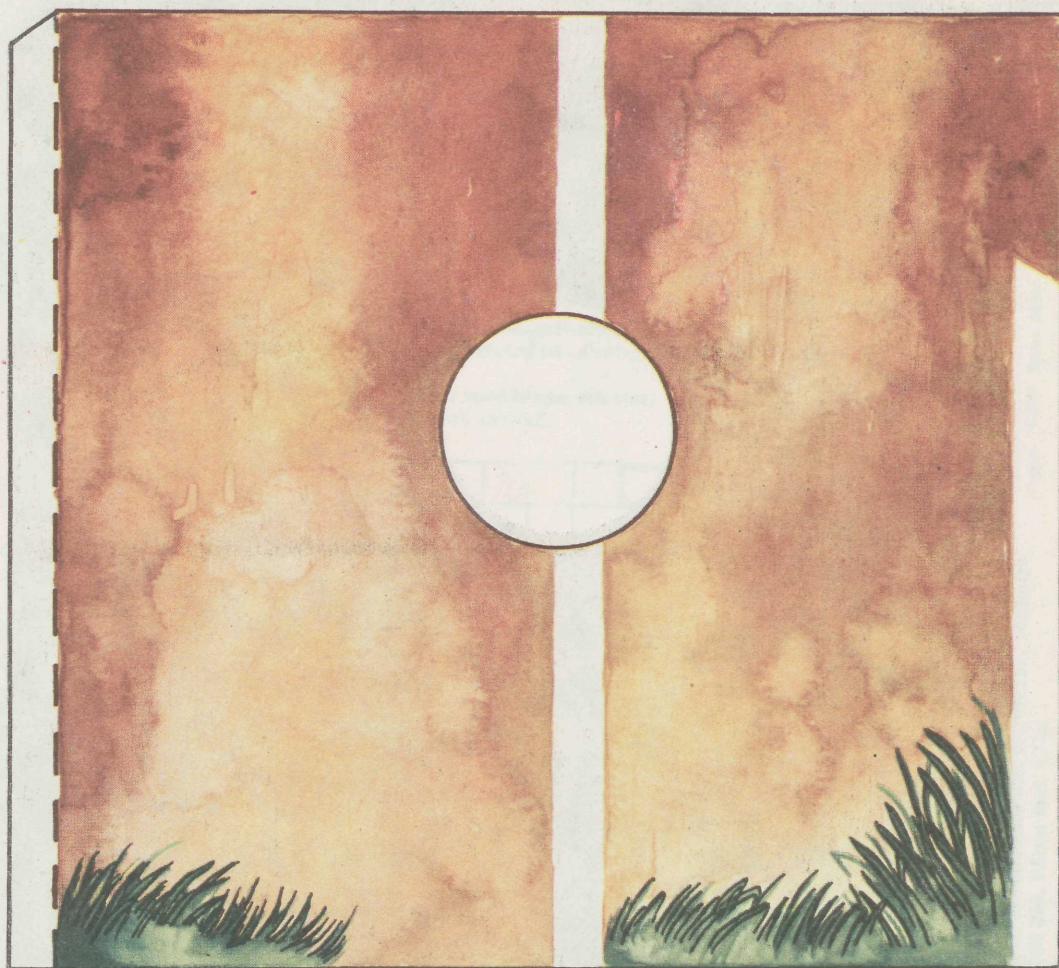
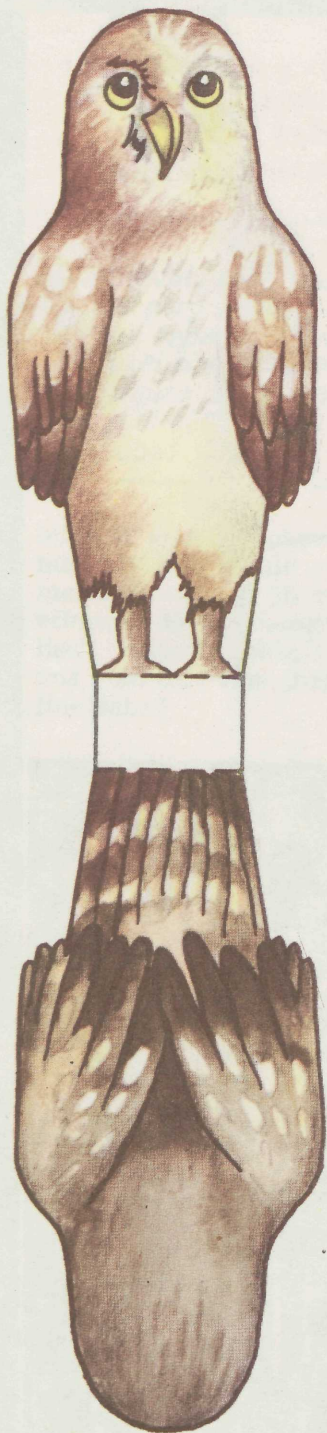
Üks vareslastest, nagu see kartuli-Ants päritolult on, ei tee ta oma sugukonnale häbi. Pasknäär on see, kes metsas kõigepealt kulli või kaku märkab ja rõõvlist kõige valjema kisaga teistele märku annab. Tema on ka see, kes jätab oma elunatukese nugiseraudadesse, mida ükski teine lind tähele ei pane. Pasknäär on nagu metsa ajaleht: kõike teab ja midagi ei jäta kuulutamata.

FRED JÜSSI

Pildistanud AAVO PÖLENIK

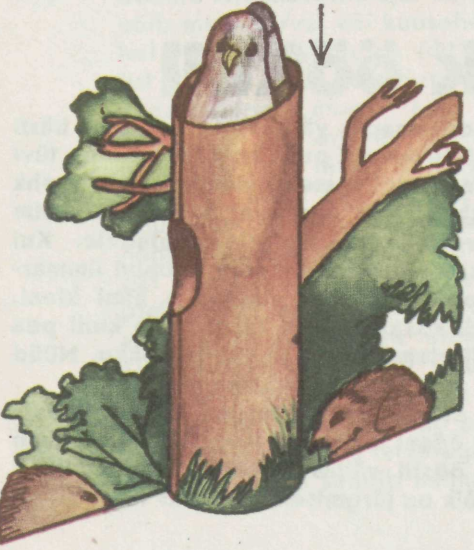
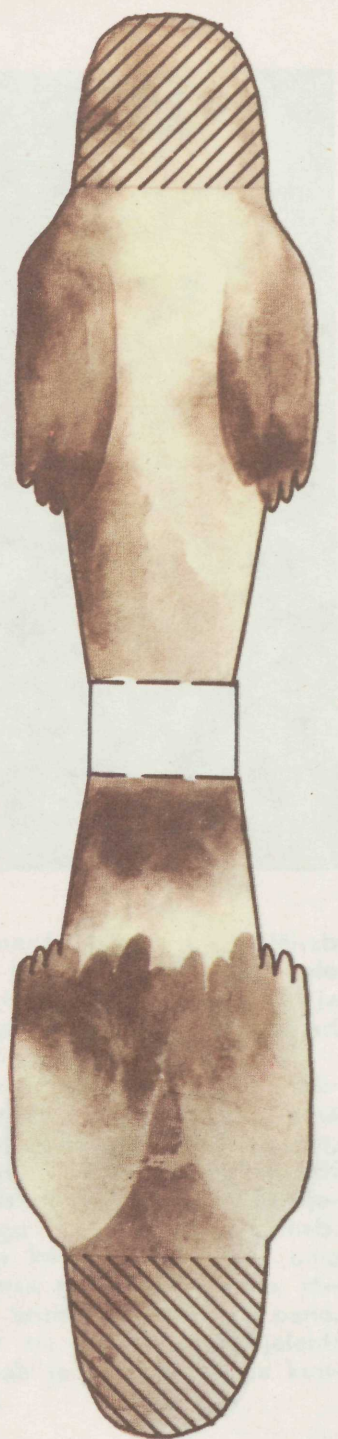
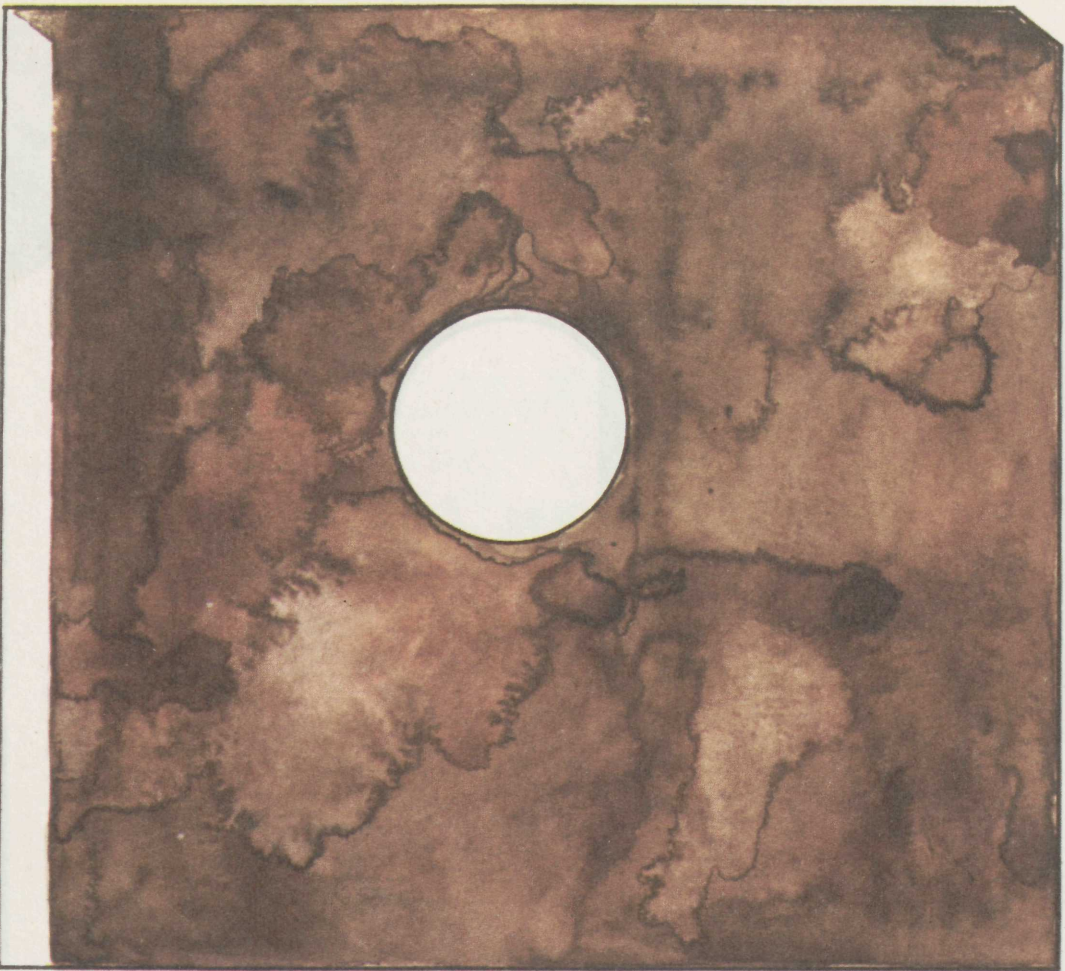

Tark öökull

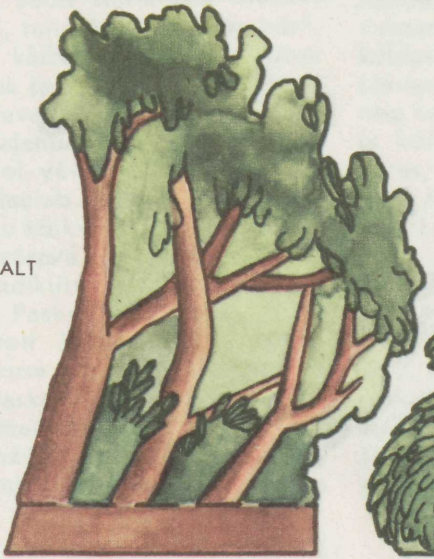
Käsitöölehe kõikide osade väljalõikamisel ole hästi hoolikas ja täpne. Siis saavad puuvõrad ilusad ning tüvi sirge. Kõigepealt tee puutüvesse ringikujuline avaus ehk õõs, kust kull hakkab välja vaatama. Siis kleebi kolm okstega tükki tüve külge valgetele kohtadele. Kui oksad on kõvasti kinni kuivanud, keera puutüvi ümmarguseks ja seestpoolt pliitsiga vajutades liimi kinni. Kõige lõpuks voldi kokku öökull. Liimi pane kulli pea tagumise poole viirutatud osale ja vajuta kokku. Nüüd võid saata öökulli puuõõnde puhkama.

Kindlasti Sa tead, et öökullid on targad linnud. Päeval nad tukuvad, kuid öösel lendavad ringi. Küllap hakkab nüüd Sinugi kull öösiti väljas käima ja koolivihikuid kontrollima. Kas kõik on järgmiseks päevaks tehtud!

Joonistanud VIIVIKA KALT

LUGEDES ETTE KATKENDIT ANU RAUA MUINASJUTUST «REBANE JA PORGAND», EKSIS MARI KOLMEKÜMMES KOHAS. KUS!

Joonistanud ELLE TIKERPÄE

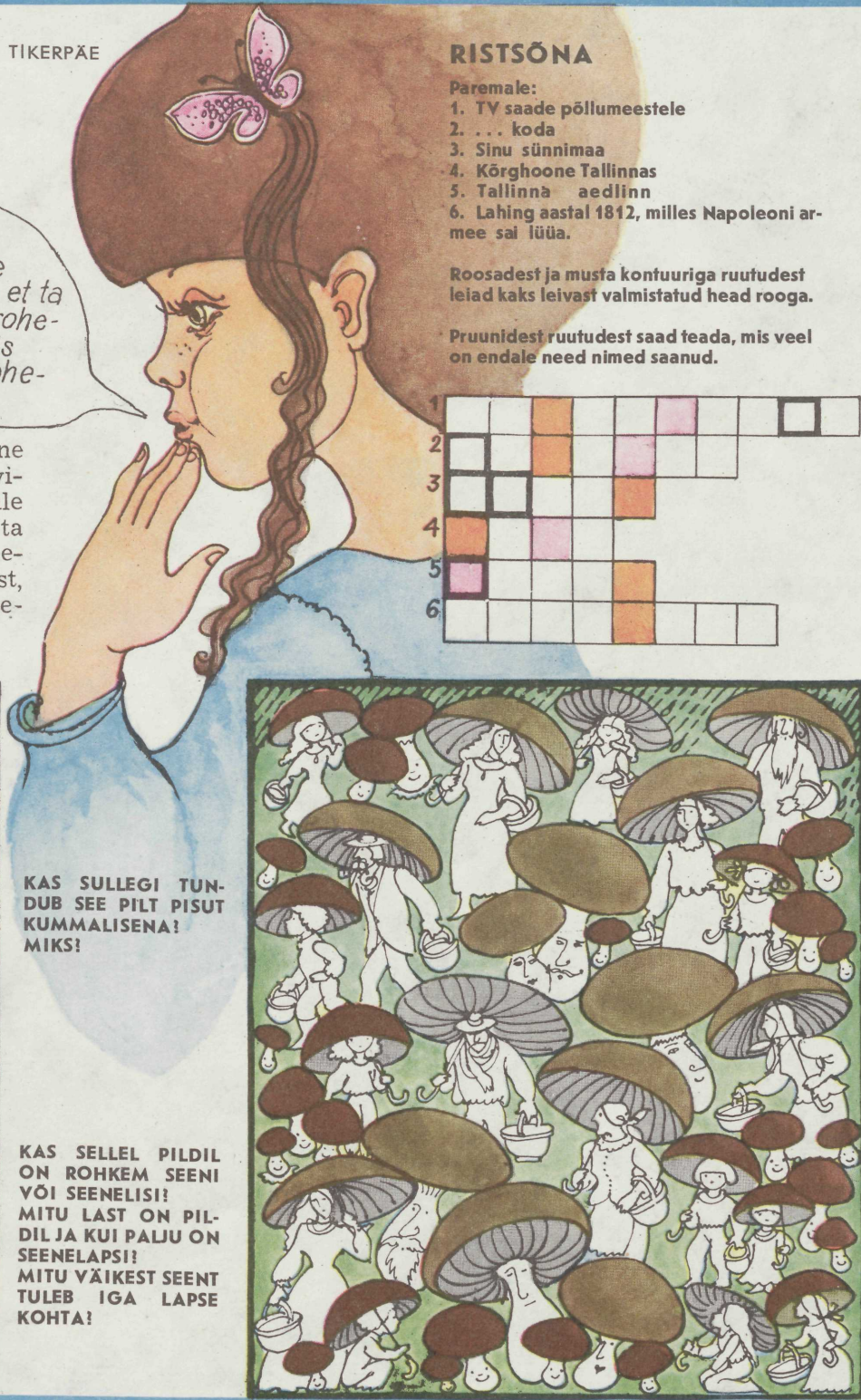
Rebane oli eelneval päeval enda saba roheliseks värvind et porgandile rohkem meeldiks. Porgandile meeldis rebane küll nii ka aga ega saa ju salata et ta esimesel öösel ei saand selle vööni alt tulnud rohelise kähara saba pealt pilku pöörata. Tõesti, mis võis veel olla ilusam kui punane keha ning roheline saba!

Rebane oli just eelmisel päeval oma saba roheliseks värvind, et porgandile rohkem meeldida. Porgandile meeldis rebane küll niigi, kuid ei või salata, et ta esimesel ööl ei saanud sellelt fööni alt tulnud roheliselt kaharalt sabalt pilkugi pöörata. Tõepoolest, mis võib olla veel ilusam kui punane keha ja roheline saba?

KAS SULLEGI TUNDUB SEE PILT PISUT KUMMALISENA? MIKS!

KAS SELLEL PILDIL ON ROHKEM SEENI VÕI SEENELISI! MITU LAST ON PILDIL JA KUI PALJU ON SEENELAPSI! MITU VÄIKEST SEENT TULEB IGA LAPSE KOHTA!

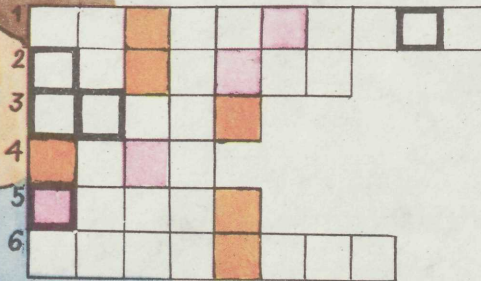
RISTSÖNA

Paremale:

1. TV saade põllumeestele
2. ... koda
3. Sinu sünnimaa
4. Kõrghoone Tallinnas
5. Tallinna aedlinn
6. Lahing aastal 1812, milles Napoleoni armee sai lüüa.

Roosadest ja musta kontuuriga ruutudest leiad kaks leivast valmistatud head rooga.

Pruunidest ruutudest saad teada, mis veel on endale need nimed saanud.

ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 10 1985. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 107, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Koikas, E. Mardi, H. Mänd, H. Rattiste, V. Variksaar. Telefonid: peatoimetaja E. Mardi 681-495, vastutav sekretär V. Variksaar 681-497, vanemtoimetaja J. Rannap 681-497, kunstiline toimetaja A. Aare 681-400, toimetaja A. Jürgens 681-538, tehniline toimetaja A. Lill 681-496.

Laduda antud 30. 08. 1985. Trükkida antud 20. 09. 1985. Trükiarv 76 500. Ofsetpaber nr. 1. 60 x 90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,91. Tingvõrdimiseid 8,0. MB-07337. Tellimise nr. 3196. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükkikoda, Tallinn 200 090, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel KELLI KAGOVERE joonistus «Noored liiklusinspektoriid».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тяжеке» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии, Таллин, 200090, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200107, Пярну маantee, 67-а. Цена 20 коп. Объем 2 печ. листа. Тираж 76 500. Заказ 3196.

Joonistanud PIRET NIINEPUU

LEIA SELLELT PILDILT 15 U-TÄHEGA JA 2
V-TÄHEGA ALGAVAT SONA.
ИНДЕКС 78231
HIIND 20 KOP